

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA TAIDEYLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Taideyliopiston visiona on olla taidealojen koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälinen suunnannäyttävä, joka vahvistaa taiteita yhteiskuntaa uudistavana voimana. Taideyliopiston visio täydentää näin erinomaisesti korkeakoulutuksen visiota 2030, jossa sivistys, osaaminen, tiede ja teknologia toimivat vahvemmin ihmisen ja yhteiskunnan hyväksi.

Taideyliopisto haluaa erottua kansainvälisesti laajalla taidealojen koulutustarjonnalla sekä koulutukseen kiinteästi kytkeytyvällä tohtorikoulutuksella ja tutkimuksella.

Strategian päätavoitteina on luoda vahva ja verkottunut yliopisto, jossa on opiskelijoille innostava oppimisympäristö. Yliopistossa tehdään päätavoitteiden mukaisesti myös vaikuttavaa tutkimusta ja kansainvälistymisen tavoitteita kirkastetaan ottamalla huomioon toimintaympäristön kehitys. Samalla yliopisto haluaa edistää toiminnallaan suomalaisen kulttuurin, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän monipuolistumista ja uudistumista.

Vuonna 2017 yliopistossa käydyissä strategia- ja resurssialoiteissa on sovittu akatemia- ja yksikkökohtaisista tavoitteista vuodelle 2018 ja fokusoitu toimenpiteitä neljään keskeiseen kehittämisalueeseen:

1. Taiteidenvälisyyden vahvistaminen
2. Yhteiskunnan muutokseen vaikuttaminen
3. Vastuullisen asiantuntijuuden kehittäminen
4. Digitaalisuuden hyödyntäminen.

Koulutuksen keskeinen kehittämisteema on työelämä- ja yrittäjyysosaamisen vahvistaminen.

Resursseja on lisätty tutkimuksen fokusalueihin, jotka ovat taiteellinen tutkimus, taidekasvatus ja taiteiden historia.

Taideyliopiston toiminta on hyvin tilaintensiivistä, ja työtä tarkoituksenmukaisten toimitilojen kustannustehokkaaksi kehittämiseksi on tehty pitkäjänteisesti. Vuoteen 2020 mennessä Taideyliopisto tiivistää Helsingin toimintansa kahdelle kampukselle, Töölöön ja Sörnäisiin.

Toimintaedellytyksiensä vahvistamiseksi Taideyliopisto on myös satsannut yksityisen rahoituksen ja kumppanuuksien toimintamallien kehittämiseen ja resursointiin.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Taideyliopisto vahvistaa rooliaan suomalaisessa ja eurooppalaisessa koulutuskentässä. Yliopisto rakentaa systemaattiset ja pitkäjänteiset kotimaiset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet.

Taideyliopistoa kehitetään yhtenä kokonaisuutena, jossa alojen välinen vuorovaikutus vahvistaa vapaita taiteita ja luo pohjaa myös uudenaikaiselle luovalle taloudelle ja kulttuurille.

Taideyliopisto ja Helsingin yliopisto selvittävät kevääseen 2017 mennessä mahdollisuudet taiteiden tutkimuksen kokoamiseksi. Taideyliopisto ja Tampereen yliopisto selvittävät kevääseen 2017 mennessä teatterialan koulutuksen kehittämisen edellytykset siten, että yksi selvityksen vaihtoehtoista on alan koulutuksen keskittäminen Taideyliopistoon.

Taideyliopisto on vahvistanut rooliaan suomalaisessa koulutuskentässä edistämällä taidealojen rakenteellisesta kehittämisestä käytyä keskustelua, tekemällä uusia koulutusavauksia sekä näkymällä aiempaa vahvemmin taidealojen tutkimuksen edistäjänä ja kansainvälisenä, korkeatasoisena toimijana.

Taideyliopisto on vahvistanut rooliaan koulutuksessa mm. kehittämällä uusia musiikkiteatterin, äänitaiteen ja taiteilijoiden työelämävalmiuksien opintokokonaisuuksia. Taideyliopisto avaa vuonna 2019 kirjoittamisen maisteriohjelman, joka vahvistaa kirjallisuuden ja kirjoittamisen asemaa Suomessa ja mahdollistaa alan kansainvälisen kehittämisen. Taideyliopisto järjesti vuonna 2017 toisen Research Pavilion - tutkimuspaviljongin Venetsian biennaalin yhteydessä kansainvälisten partnereiden kanssa ja vahvisti kansainvälistä näkyvyyttään ja asemaansa taiteen ja taiteellisen tutkimuksen edelläkävijänä. Vuonna 2019 järjestetään kolmas Taideyliopiston vetämä Venetsian tutkimuspaviljonki, jonka päämääränä on edelleen vahvistaa taiteellisen tutkimuksen läsnäoloa Venetsian biennaalissa ja Taideyliopiston asemaa eurooppalaisena taidealojen merkittävänä yliopistona. Edellä mainitun lisäksi akatemioiden on omat vakiintuneet, vahvat kansalliset ja kansainväliset koulutusverkostot.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia arvioitiin maailman kuudenneksi parhaaksi QS World University Rankings -yliopistovertailussa esittävien taiteiden alalla vuonna 2018. Sibelius-Akatemia paransi sijoitustaan aiemmasta: vuonna 2016 ensimmäistä kertaa tehdyssä esittävien taiteiden alakohtaisessa arviossa se sijoittui seitsemänneksi ja vuonna 2017 kymmenenneksi.

Taideyliopisto ja Helsingin yliopisto ovat selvittäneet mahdollisuuksia taiteiden tutkimuksen kokoamiseksi. Työn lopputuloksena Helsingin yliopisto ja Taideyliopisto ovat avaamassa kaksi yhteistä apulaisprofessuuria taiteen tutkimuksen aloille vuonna 2018, ja ne käynnistivät myös 2017 yhteisen koulutusavauksen pohdinnan alueella Arts Management, Business and Cultural Heritage. Alustavissa keskusteluissa mukana on ollut myös Hanken. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu on kartoittanut lisäksi yhteistyömahdollisuuksia Helsingin yliopiston teatteritieteen oppiaineen kanssa.

Aalto-yliopiston kanssa on jatkettu pitkäjänteistä yhteistyötä eri alueilla. Vuonna 2017 selvitettiin Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun näyttämölavastuksen pääaineen mahdollista siirtoa Taideyliopistoon. Koulutuksen sijoittumisesta tehtiin SWOT-analyysi, jonka pohjalta keskustelut Aallon kanssa jatkuvat.

Taideyliopiston ja Tampereen yliopiston yhteinen työryhmä teki selvityksen teatterialan koulutuksen kehittämisen edellytyksistä. Työryhmän selvityksen perusteella teatterialan koulutusta tulisi kehittää jatkossa Taideyliopiston ja tulevan Tampereen yliopiston yhteistyönä. Taideyliopisto ja Tampereen yliopisto ovat jatkaneet koulutusyhteistyön syventämistä näyttelijäntaiteen koulutusohjelmien ja myös muiden Teatterikorkeakoulun koulutus- ja maisteriohjelmien kanssa.

Kansainvälisiä alakohtaisia strategisia kumppanuuksia vahvistettiin edelleen. Sibelius-Akatemian näkyvyyspartnerina on The Juilliard School, jonka kanssa tehtävät projektit hyödyttävät koulutuksellisesti molempia osapuolia ja edistävät molempien koulujen omaa kansainvälistä näkyvyyttä. Sibelius-Akatemiassa institutionaalisen tason painopiste yhteistyölle on Aasiassa (valikoidut alueet) ja USA:ssa. Kuvataideakatemian ja Teatterikorkeakoulun kansainvälisten partnereiden painopiste on Euroopassa ja Pohjoismaissa. Partnereiden kanssa on käynnissä useita hankkeita, jotka yhdistävät monia taidekorkeakouluja.

Taideyliopisto liittyi Helsinki EU-Officeen kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön ja EU-rahoitushakujen tehostamiseksi. Taideyliopisto rekrytoi myös kansainvälisen tutkimuksen Advisory Boardin, joka aloittaa työnsä keväällä 2018.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Taideyliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Taideyliopisto tiivistää opiskelijavalintaprosessiaan ajallisesti ottaen huomioon valtakunnallisen yhteishaun aikataulutuksen.

Taideyliopisto vahvistaa opintoprosesseja kehittämällä oppimisympäristöjä, aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen käytäntöjä sekä opiskelijoiden hyvinvointipalveluita. Yliopisto uudistaa tutkintorakenteitaan laaja-alaisten tutkintojen mahdollistamiseksi. Yliopisto panostaa myös opiskelijavalintojen ja yliopistopedagogiikan kehittämiseen. Yliopisto parantaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia kehittämällä harjoittelua ja toimintakentän tuntemusta. Yliopisto mahdollistaa kaikille opiskelijoille kansainvälistymisjakson osana tutkinto-opiskelua.

Yliopisto lisää tohtorikoulutuksen ja perustutkintokoulutuksen välistä yhteyttä hyödyntämällä tohtoriopiskelijoiden osaamista peruskoulutuksessa sekä tarjoamalla maisteriopiskelijoille tohtoriopintoihin valmentavia kursseja.

Taiteilijoiden työnkuvien muutokset huomioon ottaen yliopisto lisää opiskelijoille ja tutkijoille mahdollisuuksia yrittäjyyskoulutukseen, joilla vahvistetaan yrittäjyys, liiketoiminta- ja innovaatiotaitoja.

Taideyliopiston valintoihin ei voi valmistautua valmennuskursseilla, eivätkä valinnat itsessään edellytä esim. pääsykoekirjallisuuden lukemista. Taidealojen erityisluonteesta johtuen Taideyliopiston opiskelijavalinnat perustuvat hakijoiden osaamiseen ja koulutettavuuteen. Taideyliopisto ei voi merkittävästi lisätä ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista johtuen alan luonteesta. Taideyliopisto arvioi kuitenkin joka vuosi opiskelijavalintojen prosessia ja kehittää valintoja arvioinnin perusteella ja hyödyntää valinnoissa enemmän digitaalisia menetelmiä, mm. taiteellisten näyttöjen antamista etänä erityisesti kansainvälisten hakijoiden valintaprosessin helpottamiseksi. Vuonna 2017 Taideyliopisto otti käyttöön digitaalisen hakualustan, jonka avulla osa prosessista voidaan tehdä videotallenteiden ja ennakkotehtävien perusteella ajasta ja paikasta riippumatta. Myös tohtoriopiskelijoiden valinnoissa hyödynnetään digitaalista hakualustaa. Taideyliopiston koulutustarjonta on suurelta osin ainutlaatuisia Suomessa, joten alakohtaista valintakoe yhteistyötä ollaan tekemässä lähinnä Tampereen yliopiston teatteritaiteen tutkinto-ohjelman kanssa.

Taideyliopisto on kehittänyt oppimisympäristöä mm. lisäämällä opiskelijoiden mahdollisuuksia valita taidealat ylittäviä opintopolkuja. Niitä on parannettu kehittämällä yhteisten opintojen tarjontaa sekä uudistamalla tutkintorakenteita ja opetussuunnitelmia niin, että eri akatemioiden tarjontaa pystytään aiempaa joustavammin sisällyttämään tutkintoihin. Opiskelijoiden työelämävalmiuksia on myös kehitetty aktiivisesti perusopintojen osana. Opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtii keskitetysti rehtorin nimittämä opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä, jossa on luotu mm. periaatteet varhaisen välittämisen mallille.

Oppimisympäristöä on parannettu myös panostamalla opettajakunnan pedagogisten taitojen kehittämiseen. Taideyliopisto tarjoaa yliopistopedagogiikkaa Avoimella kampuksella, jossa on tarjolla opettajan pedagogisten opintojen kokonaisuus. Taideyliopisto on saanut rahoituksen Taiteet tulevaisuuden oppimista rakentamassa - opettajan ammatillisen osaamisen kehittämishankkeelle vuosille 2017-2020. Hankkeen tavoitteena on taidealojen opettajakoulutuksen kasvatustieteellisten ja pedagogisten opintojen kokonaisuuden kehittäminen Taideyliopistossa yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Tampereen yliopiston kanssa.

Taideyliopistossa on linjaukset aiemmin hankitun osaamisen tunnustamiseksi. Taidealojen erityisestä luonteesta johtuen Taideyliopisto ei voi merkittävästi kehittää koulutusalan vaihtamisen linjauksia, vaan normaali valintaväylä on käytössä jatkossakin. Taideyliopiston opiskelija voi kuitenkin hakea koulutusalan vaihtamista yliopiston sisällä. Taideyliopistossa ei ole varsinaista avoimen yliopiston linjaa aikuisopiskelijoille.

Tutkintorakenteiden yhtenäistämistä toteutetaan seuraavalla opetussuunnitelmien uudistamisen kierroksella, jotta opiskelijoiden liikkuvuutta voisi lisätä. Taideyliopiston akatemit ovat kuitenkin jo osin uudistaneet tutkintorakenteitaan niin, että ne mahdollistavat yksilöllisemmät opintopolut, vapaavalintaisuutta ja tukevat opiskelijan itsenäistä opintojen suunnittelua.

Taideyliopiston koulutuksiin sisältyy runsaasti harjoittelua ammattiympäristöissä sekä kansainvälisiä jaksoja. Työelämävalmiuksia on myös kehitetty aktiivisesti perusopintojen osana ja vuonna 2018 rekrytoidaan ns. työelämälehtori kehittämään opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysvalmiuksia. Tohtorikoulutuksen ja perustutkintokoulutuksen yhteyttä on kehitetty luomalla yhteisiä tohtoriopintoihin valmentavia opintoja. Tässä hyödynnetään jatkossa myös yliopistojen välistä yhteistyötä.

Taideyliopistossa opiskelijavaihdossa olleet opiskelijat ovat saamansa opetuksen laatuun erittäin tyytyväisiä. Opetushallituksen selvityksen (2017) mukaan Taideyliopisto sijoittuu annetun palautteen perusteella suomalaisista yliopistoista ensimmäiseksi kategorioissa "Korkein tyytyväisyys opetuksen laatuun" ja "Korkein tyytyväisyys kurssien laatuun".

Vuonna 2017 Taideyliopisto valmisteli yhdessä taiteen vastuuyliopistojen kanssa kaksi erikoistumiskoulutusta: julkisen taiteen erikoistumiskoulutus ja soveltavan ja osallistavan taiteen erikoistumiskoulutus. Molemmat koulutukset tulevat sisältämään oman osaamisen tuotteistamiseen ja palvelumuotoiluun liittyviä sisältöjä. Koulutus käynnistyy vuonna 2018. Erikoistumiskoulutukset ovat vahva vastaus taiteilijoiden tutkinnon jälkeiseen kouluttautumiseen.

Taideyliopisto on käynnistänyt useita yrittäjyyttä edistäviä toimenpiteitä sekä hanketoiminnassa että koulutuksen kehittämisessä. Hanketoiminnan osalta yrittäjyyttä edistäviä toimenpiteitä on käynnistetty EU:n rahoittamassa NXT-accelerator-hankkeessa, jossa Taideyliopisto on yhdessä eurooppalaisen taidekorkeakouluverkoston kanssa kehittämässä taiteilijoiden yrittäjyys- ja itsensä työllistämistaitoja ja näiden taitojen kehittämiseen tähtäviä sparraus- ja mentorointimenetelmiä. Taideyliopisto on valmistellut myös yhteistyön syventämistä Aalto Ventures Programin kanssa vuonna 2017. Kehittämishanketoiminta jatkuu Tekesin rahoittamassa Iscout-hankkeessa yhteistyössä Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian ja Åbo Akademin kanssa. Hankkeessa kehitetään erityisesti kaupallistamis- ja innovaatiotoiminnan palveluja. Konkreettisena tuloksena on mm. 2018 toteutettava taiteenalojen yhteinen Nuori yrittäjyys -koulutus.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Taideyliopisto vahvistaa tutkimusprofiiliaan lisäämällä tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan yhteyttä ja taiteenalojen välistä vuorovaikutusta sekä kehittämällä yliopiston yhteisiä toimintatapoja. Yliopisto ottaa käyttöön avoimen tieteen linjaukset ja toimenpidesuunnitelman.

Taideyliopisto rekrytoi syksyllä 2016 tutkimuksesta ja tohtorikoulutuksesta vastaavan vararehtorin, jonka tehtävänä on vahvistaa yliopiston tutkimusprofiilia, tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen välistä yhteistyötä, taiteenalojen tutkimuksen välistä vuorovaikutusta sekä yliopiston yhteisiä toimintatapoja tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen alueilla. Vuoden 2018 alusta kokoaikaisena työskentelevä vararehtori johtaa myös Taideyliopiston tutkimusympäristön strategista kehittämistä.

Taideyliopisto määritteli vuonna 2015 tutkimuksen strategisiksi fokusalueiksi musiikin historian, taiteellisen tutkimuksen ja taidekasvatuksen, joiden toimintaa kirkastettiin vuonna 2017 yliopiston lisäpanostuksen ja Suomen Akatemian PROFI-rahoituksen avulla mm. laajentamalla musiikin historian fokusalue taiteiden historiaan, organisoimalla taiteellisen tutkimuksen post doc -toimintaa ja vahvistamalla taidekasvatuksen tutkimuksen yhteistyötä ja verkostoitumista.

Taideyliopisto perusti Research Hub -tutkimusverkoston vuonna 2015. Research Hub synnytti Eurooppaan vahvan tutkimusympäristön taidealalle kokoamalla yhteen tutkimusryhmiä fokusalueiden tutkimuskeskuksiin, joita ovat Centre for Educational Research and Academic Development in the Arts (CERADA), Centre for Artistic Research (CfAR) ja Uniarts Helsinki History Forum. Verkosto tukee laajempien rahoitushakemusten laatimista, mahdollistaa tohtoriopiskelijoiden integroitumisen post doc -tason tutkimusryhmiin, luo uusia edellytyksiä merkittävälle kansainväliselle tutkimustoiminnalle, järjestää säännöllistä konferenssitoimintaa ja kehittää yhteisiä käytäntöjä taidealan tutkimustoiminnan tarpeisiin.

Taideyliopisto vei vuonna 2017 vahvasti eteenpäin Suomen Akatemian strategisen neuvoston rahoittamaa Arts Equal -konsortiohanketta, jossa selvitetään, miten taiteellisella toiminnalla, menetelmillä ja taidekasvatuksella voidaan tehdä yhteiskunnasta tasa-arvoisempi ja ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa kehitetään myös kulttuurialan sosiaalisia innovaatioita yhteistyössä laajan vuorovaikutuskumppaniverkoston kanssa osaamisen uudistamiseksi. Hankkeelle myönnettiin jatkorahoitus vuosille 2018-2020.

Taideyliopisto on aktiivinen tekijä taiteellisen tutkimuksen, taidekasvatuksen ja taiteiden historian tutkimuksen kansallisessa ja kansainvälisessä verkostoitumisessa. Taideyliopisto on aktiivinen toimija kahdessa keskeisimmässä taiteellisen tutkimuksen eurooppalaisessa verkostossa, SAR (Society of Artistic Research) sekä EARN (European Artistic Research Network). Taideyliopiston CERADA-tutkimuskeskus organisoii taidekasvatuksen alueen verkostotapahtumia ja konferensseja. Taideyliopisto myös johtaa ja

koordinoi musiikintutkimuksen verkostoa (MuToVea), jossa tehdään yhteistyötä tohtorikoulutuksen ja tutkimuksen alueilla. Yhteistyössä mukana ovat Helsingin yliopisto, Taideyliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi, Tampereen yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto ja Oulun yliopisto. Vuonna 2018 tavoitteena on laajentaa fokusalueiden yhteistyöverkostoa taide- ja kulttuurialalla toimiviin ammattikorkeakouluihin.

Avoimen tieteen periaatteet ohjaavat Taideyliopiston tutkimustoiminnan kehittämistä. Taideyliopiston tutkimusaineistopolitiikkaan sisältyy avoimen tieteen linjauksia.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Taideyliopiston strategiasta lähtöisin olevat ja henkilöstöpolitiikassa esitelty kolme toimintaa ohjaavaa tavoitetta ovat: 1) kyvykäs ja kehittymishaluinen henkilöstö, 2) rohkea ja vastuullinen toimintakulttuuri ja 3) avoin ja vuorovaikutteinen johtaminen. Taideyliopiston vuonna 2017 valmistuneessa laatujärjestelmässä on havainnollistettu Taideyliopiston johtamisjärjestelmä ja kuvattu johtamisen kokonaisuus sekä johtamisen prosessit niin, että johtaminen ja vastuut ovat selkeitä ja läpinäkyviä. Laatujärjestelmän tavoitteena on mm. turvata palveluiden sujuvuus ja johtamisen perustuminen tietoon ja avoimeen viestintään.

Taideyliopistossa toteutettiin koko yliopiston kattava palveluorganisaatiouudistus vuonna 2017, jolloin linjattiin, että palveluita kehitetään yhtenä kokonaisuutena ja käyttäjälähtöisesti. Palveluiden uudistaminen linkittyi myös osaksi henkilöstön vähentämiseen johtaneita yhteistoimintaneuvotteluita.

Palveluorganisaatiouudistuksen yhteydessä luotiin palvelukuvaukset ja sujuvien toimintatapojen tavoitteet eri palvelualueille.

Palveluorganisaatiouudistus luo edellytyksiä palveluiden strategisempaan ja kokonaisvaltaiseen kehittämiseen, jolla on suuri merkitys myös henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmasta. Uudistuksen tavoitteena on toiminnan organisointi ja tehostaminen hyödyntämällä kolmen akatemian yhdistymisen mahdollistamat synergiat ja osaaminen. Palveluiden ja prosessien kehittämisellä ja sujuvuudella sekä työnkuvien selkeyttämisellä tuetaan samalla henkilöstön hyvinvointia. Palveluiden kokonaisuuden kehittäminen jatkuu käyttäjälähtöisten periaatteiden mukaisesti vuonna 2018.

Taideyliopiston henkilöstön työhyvinvointia seurataan yhteistyössä vakuutusyhtiö Varman ja muiden

yliopistojen kanssa tehtävällä kyselyllä. Vuonna 2017 toteutetun kyselyn vastausprosentti oli 53 %. Tulosten keskiarvo kyselyssä oli 3,56 (vuonna 2015 3,67 asteikolla 1-5 ja vuonna 2013 3,6). Työhyvinvointikyselyn mittareilla arvioituna työhyvinvoinnissa on pientä laskua aiempiin vuosiin, mikä selittyy osin samanaikaisilla yhteistoiminta- ja muutosprosesseilla. Kysely toteutettiin heti yhteistoimintaneuvottelujen päättymisen jälkeen, joten siihen suhteutettuna tulosta voi pitää kohtuullisena.

Työhyvinvointikyselyn perusteella yliopiston kehittämiskohteita ovat strategisen johtamisen osallistavuus ja johtamisen näkyvyyden vahvistaminen. Yliopistotasolla keskeisimmäksi vahvuudeksi arvioitiin lähiesimiestyö.

Vuonna 2018 Taideyliopisto tekee kattavan työhyvinvointiselvityksen koko henkilöstölle. Selvityksen tarkoituksena on kartoittaa sekä fyysisiä että psykososiaalisia kuormittavuustekijöitä. Näin yliopisto saa kokonaiskuvan henkilöstön jaksamisesta vuoden 2017 muutosten läpiviennin jälkeen.

Taideyliopisto aloitti akateemisen henkilöstön urajärjestelmän valmistelun vuonna 2017. Alustava luonnos mallista on keskustelussa ja tarkoituksena on ottaa urajärjestelmä portaittain käyttöön seuraavan kahden vuoden aikana.

#Metoo-kampanjan myötä Taideyliopistossa keskusteltiin epäasiallisesta kohtelusta ja siihen puuttumisen kynnyksen madaltamisesta, vaikka vuoden 2017 henkilöstökyselyssä epäasiallinen kohtelu ei noussutkaan esiin. Yliopisto pitää epäasiallisen kohtelun ehkäisyä tärkeänä ja pyrkii aktiivisesti laskemaan siitä ilmoittamisen kynnystä. Opiskelijoille, opettajille ja muulle henkilöstölle järjestettiin useita epäasiallista kohtelua ja sen ehkäisyä käsitteleviä tilaisuuksia ja näin pyrittiin kasvattamaan tietoisuutta Taideyliopiston epäasiallisen kohtelun prosesseista ja käytännöistä.

3. TAIDEYLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Taideyliopisto antaa taiteen ylintä opetusta, harjoittaa taiteellista toimintaa sekä tutkimusta. Yliopisto kouluttaa korkeatasoisia taiteilijoita, opettajia ja tutkijoita ja tukee toiminnallaan taiteellisen ja luovan työn edellytyksiä. Taideyliopisto vaalii taiteen ja tutkimuksen vapautta ja perinteitä sekä haastaa olemassa olevaa ajattelua, toimintatapoja ja instituutioita. Yliopisto edistää toiminnallaan suomalaisen kulttuurin, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän monipuolistumista ja uudistumista.

Taideyliopisto on vuonna 2020 taidealojen koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälinen suunnannäyttäjä. Taideyliopisto erottuu kansainvälisesti laajalla taidealojen koulutustarjonnalla sekä siihen kiinteästi kytkeytyvillä tohtorikoulutuksella ja tutkimuksella.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Taideyliopisto on määritellyt tutkimuksen vahvuusaloikseen taiteellisen tutkimuksen, taidekasvatuksen ja musiikin

historian.

Taiteen koulutuksessa nousevia teemoja ovat taiteen moninaistuvat esityskäytännöt, uudistuva suhde tilaan ja tilallisuuteen sekä kaikkia taidealoja koskeva kulttuurien kohtaaminen ja monimuotoisuus.

Tarkennus sopimustekstiin:

musiikin historian vahvuusala korvataan: taiteiden historia

Taideyliopisto on määritellyt tutkimuksen vahvuusaloikseen taiteellisen tutkimuksen, taidekasvatuksen ja taiteiden historian.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	243
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	243
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	14
Alemmat korkeakoulututkinnot	180

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 76 004 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 68 791 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon musiikin nuorisokoulutus. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 942 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 7 400 000 euroa vuonna 2017, 7 300 000 euroa vuonna 2018, 5 700 000 euroa vuonna 2019 ja 5 600 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Taideyliopiston kehittäminen yhtenä kokonaisuutena ja koulutuksen uudelleen järjestelyt
- Taiteellisen toiminnan hyödyntäminen osaamisen uudistamisessa
- Kansainvälisen ja digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 326 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 6 887 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

1. TAIDEYLIOPISTON KEHITTÄMINEN YHTENÄ KOKONAISUUTENA JA KOULUTUKSEN UUDELLEEN JÄRJESTELYT

Taiteidenvälisyyden vahvistaminen

Taideyliopisto kehittää yliopistoa yhtenä kokonaisuutena, jossa alojen välinen vuorovaikutus vahvistaa vapaita taiteita ja luo pohjaa uudentaloudelle ja kulttuurille. Osana tavoitteen saavuttamista Taideyliopisto on käynnistänyt mm. johtoryhmätyön kehittämisen.

Taideyliopisto on aloittanut yliopiston strategisen koulutussuunnittelun prosessin kehittämisen. Strategian 2021-2024 kehittämisen prosessin yhteydessä suunnitellaan yliopiston koulutustarjontaa ja -tarpeita kokonaisuutena ja osallistetaan opettajakunta suunnittelutyöhön. Vuonna 2017 opintopalvelut tutkivat myös mahdollisuuksia tulevaisuuden tutkintorakenteiden yhtenäistämiseksi ja opetussuunnittelun prosessien ajalliselle yhtenäistämiseksi.

Taideyliopisto käynnisti vuonna 2016 ennen kaikkea Kuvataideakatemiaan tarpeisiin vastaavan KuvA+-uudisrakennushankkeen, joka on edennyt suunnitellusti. KuvA+-uudisrakennus nousee Teatterikorkeakoulun Kookos-kiinteistön viereiselle tontille. Hankkeen myötä Taideyliopisto tiivistää tilansa kahdelle kampukselle, Töölöön ja Sörnäisiin. Tiloista rakentuu entistä toimivampia ja ne vastaavat aiempaa paremmin taidekoulutuksen tulevaisuuden tarpeisiin. KuvA+-uudisrakennus valmistuu syksyllä 2020.

Taideyliopistoa on kehitetty kokonaisuutena myös vahvistamalla tohtorikoulutusta, täsmentämällä tutkimusprofiilia, lisäämällä taiteenalojen välistä vuorovaikutusta sekä kehittämällä yhteisiä tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen toimintatapoja, yhdistämällä kirjasto sekä luomalla mm. vuonna 2016 yhteistä opetusta koordinoiva yksikkö Avoin kampus, jonka toimintaa on edelleen vahvistettu. Avoin kampus kehittää yhteistä opetusta ja tukee yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteen toteuttamista aikuiskoulutuksen ja hanketoiminnan kautta. Avoin kampus on myös aktiivisesti mukana kumppanuuksien rakentamisessa

yritysten ja säätiöiden kanssa, mikä osaltaan edistää työelämävalmiuksien koulutuksen kehittämistä.

Taideyliopiston ensimmäinen laadunvarmistusjärjestelmä julkaistiin vuonna 2017. Laadunvarmistusjärjestelmä on dynaaminen ja sitä kehitetään samalla, kun koko yliopistoa ja uutta palveluorganisaatiota kehitetään. Laadunvarmistusjärjestelmän tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen, tukea ydintoiminnan laatua ja varmistaa Taideyliopistoon selkeät ja avoimet johtamisen tavat, sujuvat palvelut ja koko henkilöstölle rohkea asenne kehittää omaa työtään arjessa. Laadunvarmistusjärjestelmä auditoidaan keväällä 2018.

Taideyliopiston varainhankinnan tavoitteena on rakentaa pitkäjänteinen ja tavoitteellinen yksityisen rahoituksen ja kumppanuuksien hallinnan perusta ja organisaatio. Taideyliopiston varainhankinnan keskiössä oli Taide on lahja -pääomituskampanja vuosina 2016-2017. Kampanja onnistui erinomaisesti ja sen keräystavoitetta nostettiin kolmesta miljoonasta viiteen miljoonaan euroon. Lopullinen keräystulos oli 4,7 miljoonaa euroa, joka valtion vastinrahan kanssa on yhteensä 10,3 miljoonaa euroa. Taideyliopisto on onnistunut myös saamaan muuta merkittävää yksityistä rahoitusta mm. Saastamoisen Säätiöltä, Friends of Sibelius-Academy -säätiöltä sekä Otava-konsernilta.

2. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN JA TAITEELLISEN TOIMINNAN HYÖDYNTÄMINEN OSAAMISEN UUDISTAMISESSA (ks. Raportointi-osio)

3. KANSAINVÄLISEN JA DIGITAALISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN (ks. Liite-osio)

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

2. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN JA TAITEELLISEN TOIMINNAN HYÖDYNTÄMINEN OSAAMISEN UUDISTAMISESSA

Monimuotoinen julkinen taiteellinen toiminta yhteiskunnassa

Taideyliopiston yhteiskunnallisen vaikuttamisen keskiössä on erittäin monimuotoinen julkinen konsertti-esitys- ja näyttelytoiminta sekä tieteelliset ja taiteelliset julkaisut. Taiteen tekeminen on olennainen osa Taideyliopiston opetusta. Taideyliopistossa järjestettiin vuoden 2017 aikana yli tuhat julkista taiteellista tapahtumaa eli konserttia, teatteri- ja tanssiesitystä, esitystapahtumaa tai näyttelyä kotimaassa ja kansainvälisesti. Tilaisuuksien yleisömäärä oli yhteensä noin 72 000.

Taiteellisella toiminnalla on tärkeä rooli taiteellisten prosessien opiskelun kautta syntyvän tietotaidon avaamisessa yleisölle ja uuden sukupolven taiteen esille nostaminen julkiseksi jo opiskeluvaiheessa. Esimerkkeinä tästä ovat kapellimestarikoulutuksen avoimet työpajat (Atso's Corner), Tule mukaan soittotunnille -konsepti sekä Elina Pirisen tanssitaiteen maistereiden tanssiryhmälle tehty teos KOSTO I-IX, joka vieraili sekä kotimaassa että Virossa.

Yhteiskunnan muutokseen vastaaminen ja uudistamiseen vaikuttaminen

Taideyliopiston merkittävin yhteiskuntaa uudistava tutkimushanke on Suomen Akatemian strategisen neuvoston rahoittama Arts Equal -konsortiohanke, jossa selvitetään taiteellisen toiminnan ja taidekasvatuksen tasa-arvoaikutuksia ja sitä, miten niiden avulla voidaan ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa kehitetään myös taide- ja kulttuurialan sosiaalisia innovaatioita osaamisen uudistamiseksi.

Taideyliopisto vahvistaa asemaansa osana pääkaupunkiseudun kehittämistä. Töölönlahden ympärille kehittymässä olevan vahvan taiteiden satelliittialueen suunnittelu on käynnistämässä Helsingin kaupungin ja lukuisten taidelaitosten ja organisaatioiden välisenä yhteistyönä. Helsingin kaupunki on tilannut selvityksen yhteistyöstä Arts Management (taidejohtamisen ja yrittäjyyden) -maisteriohjelmalta. Yhteistyön suunnittelu jatkuu vuoden 2018 aikana.

Globalisaation haasteisiin on vastattu myös kansainvälisessä Global Music -koulutusohjelmassa suunnitteleamalla koulutus tukemaan yhä paremmin kulttuuri-, taideala- ja genererajat ylittäviä osallistavan taiteellisen toiminnan, musiikinjohtamisen ja projektinhallinnan taitoja. Koulutusohjelmassa on mm. osallistettu turvapaikanhakijoita ns. Community Engagement -projekteissa. Kuvataideakatemia tila-aikataiteen kehitysyhteistyöprojekti Expressing exclusion Nepalissa ja tanssi- ja teatteriopettajien maisteriohjelmien yhteistyö Palestiinassa ovat myös vaikuttaneet globaaleihin haasteisiin. Ecology and Contemporary Performance -maisteriohjelmassa on etsitty taiteilijoiden mahdollisuuksia osallistua ekologisen muutoksen haasteiden ratkaisemiseen.

Taideyliopisto on osallistunut myös ajankohtaiseen keskusteluun taiteesta, yhdenvertaisuudesta ja sukupuolesta muun muassa Toisinajateltu tulevaisuus -tilaisuudellaan Porin Suomi-Areenassa ja Jamie MacDonaldin esityksellä Gender Euphoria Helsingissä.

Taiteen laadusta elämyksiä, osaamista ja hyvinvointia koko Suomessa

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia on vaikuttanut vuosikymmeniä musiikkikasvatuksen alueella ja mahdollistanut erinomaisen suomalaisen musiikkikulttuurin rakentumista jo 60 vuotta. Koulujen musiikinopettajakoulutus Suomessa 60 vuotta -juhlatilaisuuden aikana tarkasteltiin laajasti suomalaisen musiikinopetuksen historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta. Konsertit, työpajat, seminaarit ja kahvilatapahtumat täyttivät Musiikkitalon aamusta iltaan koko viikon ajan.

Musiikkitalon päätoimijat käynnistivät vuonna 2017 Musiikkitalon urkuhankkeen, jonka tavoitteena on se, että urut soivat syksyllä 2021 Musiikkitalon kymmenvuotisjuhlassa. Musiikkitalon säätiön kautta toteutettu varainkeruu on onnistunut erinomaisesti ja 4,2 miljoonan euron tavoite on jo lähes saavutettu.

Taideyliopisto toimii Seinäjoen yliopistokeskuksessa ja tekee alueellista yhteistyötä yliopistokeskuksen yhteisten tutkimuksen fokusalueiden kuten kestävä ruokakulttuuri ja terveet ja luovat ihmiset -teemojen alueella sekä aikuiskoulutuksessa. Sibelius-Akatemia laajensi klassisen musiikin nuorisokoulutuksen saavutettavuutta vuonna 2016 alueellisiin musiikkioppilaitoksiin ja vuonna 2017 nuorisokoulutus laajeni jazzin ja kansanmusiikin aloille.

Teatterikorkeakoulu vaikutti alueellisesti Suomi 100 -juhlavuoden Iltamat-kiertueella Suomi 100 000 sekä Lavat Auki 2017 - Baikal Brothers Ky -esityksellä, joka vieraili viidessä kaupunginteatterissa syksyllä 2017.

Vuoden 2017 aikana on myös tehty aktiivista festivaaliyhteistyötä mm. Baltic Circle-, Asiatopia-, Liikkeellä marraskuussa- ja Sivuaskel-festivaalien kanssa. Lisäksi yhteistyötä on tehty myös julkisoikeudellisten toimijoiden kuten Sitran kanssa. Taideyliopisto osallistui myös Porin Suomi-Areenaan sekä Optio-Gaalaan, joissa saavutettiin uusia sidosryhmiä keskustelemaan taiteen merkityksestä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Karri Kaitue
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Jari Perkiömäki
Rehtori

LIITTEET

3. KANSAINVÄLISEN JA DIGITAALISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

Digitaalisuuden hyödyntäminen

Vuonna 2017 Taideyliopistossa käynnistettiin digitaalisen oppimisen strategian valmistelu ja kehittämishanke, jossa huomioidaan digitaalisuuden roolit oppimisympäristössä ja yliopiston ydintehtävien näkökulmat sekä yliopisto- ja akatemiatasoiset vastuut.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia on ollut uranuurtaja taidealan digitaalisen oppimisympäristön kehittämisessä jo pitkään, erityisesti etä-, verkko- ja monimuoto-opetuksessa kaikilla tutkintotasoilla. Etäopetuksen yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. Shanghai Conservatory of Music, Manhattan School of Music ja Cleveland Institute of Music.

Sibelius-Akatemian opetushenkilöstön digitiimi on aktiivisesti edistänyt mm. video-oppimista tukevien välineiden monipuolista käyttöönottoa ja muita digitaalisuutta hyödyntäviä käytänteitä. Kansainvälisessä musiikkialan hankkeessa on jatkettu digitaalisuutta hyödyntävien opettajien ja opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja portfolio-osaamisen kehitystyötä.

Teatterikorkeakoulussa on vuonna 2017 käynnistynyt Vuorovaikutteisuus esityssuunnittelussa (VES) -projektin, jonka tarkoituksena on tutkia uusien ajassamme ilmenevien teknologisten ilmiöiden vaikutusta taiteellisiin sisältöihin sekä taidekoulutuksen oppimissisältöihin ja oppimisympäristöihin. Aalto-yliopiston kanssa on suunnittelussa Digital Visual Design -opintokokonaisuus toista kertaa. Kuvataideakatemiassa kauden 2017-2020 uusi opetusalue on "taide ja teknologia".

Kansainvälinen suunnannäyttäjä

Taideyliopisto on Pohjoismaiden suurin taidekoulutuksen ja tutkimuksen yliopisto ja yksi merkittävimpiä eurooppalaisia alan korkeakouluja. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian maine on tunnettua myös Euroopan ulkopuolella. Taideyliopisto toimii kansainvälisenä suunnannäyttäjänä monilla alueilla ja lukuisin eri tavoin. Taideyliopiston akatemioiden runsaasti kansainvälistä toimintaa ja isot verkostot ympäri maailmaa, joista seuraavia esimerkkejä:

Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi toteutettiin yksityisellä rahoituksella mittava Sibelius-Akatemian ja maailman arvostetuimman esittävien taiteiden yliopiston, Juilliard Schoolin yhteinen sinfoniaorkesterikiertue Helsingissä, Tukholmassa ja New Yorkissa. Kapellimestarina toimi Esa-Pekka Salonen.

Research Pavilion 2017 -projekti Venetsian Biennaalin yhteydessä toteutui suunnitellusti ja sen yhteydessä toteutettiin lukuisia kotimaisia ja kansainvälisiä yhteistyöprojekteja. Kuvataideakatemian kansainvälinen Visiting professor -ohjelma toteutui ja nosti esiin noin 50 erilaista kansainvälistä tapahtumaa, mikä lisäsi merkittävästi kansainvälistä näkyvyyttä ja verkostoitumista.

Saastamoisen Säätiön tukema Kuvataiteen uudet kansainväliset avaukset 2016-2018 -hanke on loppusuoralla ja uutta yhteistyötä kehitellään intensiivisesti. Hankkeeseen liittyvien mentorointi- ja alumniresidenssi-moduulien toiminta- ja työskentelytavat ovat vakiintuneet.

Kuvataideakatemian muita kansainvälisiä toimia olivat esimerkiksi Made in Athens -opetusyhteistyöprojekti Ateenassa sekä maalauksen konferenssi/näyttely Dokumenta-kuvataidebiennaalin yhteydessä Kasselissa, taidegrafiikan HAMARTIA-projekti University of Virginian kanssa, Euroopan kuninkaallisten taideakatemioiden kutsunäyttely KOMASK Antwerpenissä sekä vaihtonäyttelytoiminta The Royal Institute of Art (RIA) in Stockholmin kanssa.

Sibelius-Akatemia teki myös muuta orkesteri- ja opetusyhteistyötä ulkomaisten musiikkikorkeakoulujen kanssa. Hannoverin musiikin, draaman ja media-alan yliopiston kanssa tehtiin kulttuurien väliseen vaihtoon kuuluva sinfoniaorkesterien välinen yhteistyöprojekti Suomessa ja Saksassa. Opetusyhteistyötä tehtiin myös amerikkalaisen Curtis Institute of Musicin kanssa. Sibelius-Akatemia järjesti kansainvälisen Ligeti-symposiumin yhteistyössä Musica Novan kanssa sekä jo toisen kansainvälisen Jazzlaulukonferenssin.

Taideyliopisto osallistui viidenteen kansainväliseen GLOMUS Camp 2017 Bridging Cultures Through Collaboration and Co-creation -tapahtumaan, joka järjestettiin Natalissa, Braziliassa tammikuussa 2017. Kaikkiaan 125 opettajaa ja opiskelijaa 23 korkeakoulusta 20 maasta osallistui tähän kulttuurien väliseen, luovaan, musiikin, tanssin ja teatterin keinoin toteutettuun tapahtumaan.

Sibelius-Akatemiassa järjestettiin toista kertaa kansainvälisen vaskimusiikin mestarikurssi- ja konserttisarjan Brass@Sibelius Academy, jolle osallistuneet 80 opiskelijaa edustivat 13:a eri kansalaisuutta.

Sibelius-Akatemian järjestämä Creative Dialogue IX -työpaja kokosi yhteen opiskelijoita USAn ja Euroopan musiikkikorkeakouluista työstämään nykymusiikkia viikon ajan yhdessä säveltäjä Kaija Saariahon, sellisti Anssi Karttusen sekä äänisuunnittelija-tarkkailija ja elektroniikkaspecialisti David Poissonnierin kanssa.

Teatterikorkeakoulussa on määritelty keskeiset kansainväliset kumppanit ja syvennetty yhteistyötä niiden kanssa. PI.ETA - Platform of European Theatre Academies EU-hanketta jatkettiin yhteistyössä kahdeksan eurooppalaisen taidekorkeakoulun kanssa. Hankkeella pyritään lisäämään eurooppalaisen teatteritaiteen monimuotoisuutta ja kehittämään uutta teatterin tekemisen tapaa. PLETAn puitteissa toteutetaan vuosien 2016 - 2018 aikana 12 yhteistyöproduktiota ja opintokokonaisuutta.

Vuonna 2017 käynnistyi Esitysdramaturgian maisteriopinnot kansainvälisenä kokeiluna, jossa mukana ovat Goethe-Universität Frankfurtista, Université Libre Brysselistä, Aberystwyth University Walesista, Université Paris Ouest Nanterre Pariisista ja Norjan Taideyliopisto Oslost. Pohjoismaisen koreografikoulutuksen yhteistyöstä 2020 alkaen aloitettiin neuvottelut. Teatterikorkeakoulun esittävien taiteiden tutkimuskeskuksella on käynnissä The Artistic Doctorates in Europe (ADiE) intensives EU-yhteistyöhanke vuosille 2016-2019. Ohjauksen koulutusohjelmalla on vaihto-ohjelma São Paulo Escola de Teatron kanssa. Tanssinopettajan yhteistyö ja opiskelijavaihtoyhteistyötä University of Aucklandin kanssa. Live Art and Performance Studies -ohjelmalla on kiinteät yhteydet Kaakkois-Aasian yliopisto- ja festivaalikenttään.